

Et forbedret syn

– grunnlag for motorisk, språklig og sosial utvikling

Forfatterne drøfter erfaringer og resultater ut fra intensiv synspedagogisk trening med Liv 4 ½ år. Tiltaket bygger på forskning og kliniske erfaring med synsnevrologisk og øyemotorisk rehabilitering.

Mette Cyvin arbeider med synspedagogisk trening ved Kristiansand voksenopplæringscenter.

Gunnvor B. Wilhelmsen er seniorrådgiver ved regionalt kompetansesenter for habilitering og rehabilitering, Haukeland Universitetssykehus.

De fleste alvorlige synsvansker hos barn forårsakes i dag av en hjerneskade (Ek, 2003; Miller & Ockelford, 2005). Stadig flere overlever en for tidlig fødsel og flere liv reddes etter sykdom og ulykker, ofte med hjerneskader som følge. Da store deler av hjernen er involvert i det å se, vil selv små skader i hjernen kunne medføre en unormal synsutvikling. En forstyrret synsfunksjon vil kunne ha alvorlige følger for barnets utvikling både motorisk, sosialt og kognitivt.

Barn med en hjerneskade kan ha normale øyne, men likevel en variabel visuell funksjon og kort visuell oppmerksomhet. Mange synskvaliteter kan være redusert og øye-

motorikken forstyrret. Synsvanskene blir ofte oversett av hjelpeapparatet eller ikke tilstrekkelig vektlagt i stimulering, opplæring og (re)habilitering. Hvilke konsekvenser har dette? Er det mulig å gi barn med hjernerelaterte synsvansker et mer tilpasset pedagogisk tilbud som bidrar til visuell utvikling? Forskningsbasert synspedagogisk metodikk er utprøvd med godt resultat i opplæring og trening av voksne med hjernerelaterte synsvansker. Kan synspedagogisk trening på tilsvarende måte hjelpe barn med slike vansker?

Problemstillinger for denne artikkelen:

Hvordan kan strukturert synspedagogisk trening påvirke et barns synskvaliteter? Hvilken innvirkning har eventuelle endringer på barnets utvikling?

Før tiltaket settes inn

Liv utviklet seg normalt fram til 11 måneders alder. Da fikk hun en mellomørebetennelse som affiserte hjernen. Følgene ble ustødig balanse, forstyrret motorikk, forsinket språk, arti-

